

การพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ดุจดินแดนแห่งความฝัน ณ จันทบูร
เพื่อพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านตาเลียว จังหวัดจันทบุรี

LOCAL CURRICULUM DEVELOPMENT ON “CHANTHABOON DREAMLAND” TO
ENHANCE ENGLISH COMMUNICATION SKILLS FOR PRATHOMSUKSA VI
STUDENTS OF BANTHALEAW SCHOOL CHANTHABURI PROVINCE

จารินิด ต้นไธ¹; รุ่งฟ้า กิติยานุสันต์²; ปริญา ทองสอน³

Charinid Thonhai¹; Roongfa Kittiyanusan²; Parinya Thongsorn³

Corresponding author, e-mail: charinid.ton5324@gmail.com

Received: May 03, 2021; Revised: June 01, 2021; Accepted: June 04, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1)พัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่องดุจดินแดนแห่งความฝัน ณ จันทบูร 2)เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังเรียนหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ดุจดินแดนแห่งความฝัน ณ จันทบูร และ3)เพื่อศึกษาความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของผู้เรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ดุจดินแดนแห่งความฝัน ณ จันทบูร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านตาเลียว จังหวัดจันทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 24 คน ได้มาด้วยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้การทดลอง ได้แก่ 1)หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ดุจดินแดนแห่งความฝัน ณ จันทบูร มีองค์ประกอบ ได้แก่ บทนำ, หลักการ, จุดมุ่งหมาย, โครงสร้างรายวิชา/อัตราเวลาเรียน, คำอธิบายรายวิชา, กระบวนการจัดการเรียนรู้, สื่อ/แหล่งเรียนรู้, และการวัด/ประเมินผล 2)แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร 3)แบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษและ 4)แบบประเมินความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง การวิจัยใช้แผนการวิจัยแบบ One Group Pre-Test Post-Test Design การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนความมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัย พบว่า 1. การพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ดุจดินแดนแห่งความฝัน ณ จันทบูร เพื่อพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}= 4.98, SD= 0.08$) 2. ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ดุจดินแดนแห่งความฝัน ณ จันทบูร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของนักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่อง ดุจดินแดนแห่งความฝัน ณ จันทบูร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}= 4.92, SD= 0.18$)

คำสำคัญ : การพัฒนาหลักสูตร; ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ; ความภาคภูมิใจในท้องถิ่น

¹นิสิตการศึกษามหาบัณฑิตสาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

¹Graduate Student Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Burapha University

^{2,3}ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อาจารย์ประจำภาควิชาการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

^{2,3}Asst.Prof.Roongfa Kittiyanusan Ed.D.Lecturer of the Department of Learning Management, Faculty of Education, Burapha University

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) develop of local curriculum on “Chanthaboon Dreamland”, 2) To compare English communication skills pre-test and post-test learning by local curriculum “Chanthaboon Dreamland” and 3) to assess of local pride through of Prathomsuksa VI students of Banthaleaw school Chanthaburi province learning by local curriculum “Chanthaboon Dreamland”. The sample consisted of 24 students Banthaleaw school Chanthaburi Province, in the second semester of 2020 was chosen by cluster random sampling. The research instruments included 1) local curriculum “Chanthaboon Dreamland” there were background, principles, goals, learning time structure /learning time allotment, course description, learning management, learning media and learning measurement/assessment 2) lesson plans by using communication learning approach 3) English communication skills test and 4) an evaluation of local pride. The design of this research was one group pre-test post-test design. The data statistic used in this study were percentage, mean, standard deviation and t-test. The results of this research were as follows: 1. The development of local curriculum “Chanthaboon Dreamland” in order to enhance English communication skills was a highest level. ($\bar{X}=4.98, SD= 0.08$) 2. The post-test of English communication skills was significant higher than pre-test in the statistical at .05 3. The assessment of local pride through of the students learning by local curriculum “Chanthaboon Dreamland” the overall at highest level. ($\bar{X}= 4.92, SD= 0.18$)

Keywords: Curriculum Development; English Communication Skills; Local Pride

บทนำ

ภาษาอังกฤษนับว่ามีบทบาท ความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินชีวิตในปัจจุบันและการเปลี่ยนแปลงของโลก เนื่องจากเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร โดยเฉพาะในด้านของการศึกษา ซึ่งในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา มีวิธีการสอนที่หลากหลายตามหลักแนวคิดพื้นฐานที่แตกต่างกันออกไปตามแต่นักภาษาศาสตร์ประยุกต์คิดค้นขึ้นเพื่อใช้ในการสอนหรือเพื่อปรับปรุงการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด มิได้เน้นสอนเรื่องรูปแบบของภาษาเพียงอย่างเดียว แต่เน้นให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและมุ่งหวังให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีความสามารถในด้านทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน มีเจตคติที่ดี รวมถึงสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพและการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและได้มีการกำหนดสาระหลัก ได้แก่ ภาษาเพื่อสื่อสาร ภาษาและวัฒนธรรม ภาษากับความสัมพันธ์กับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นและภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 221 - 225) ซึ่งสอดคล้องกับในปัจจุบันเป็นยุคแห่งการศึกษาในยุค Thailand 4.0 กล่าวคือ ผู้เรียนจะต้องมีความรักที่จะเรียน มีคุณธรรมและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ด้วย พร้อมทั้งมีทักษะที่จำเป็นในโลกปัจจุบันและอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560, น. 45)

จากที่กล่าวมาแล้ว แสดงให้เห็นว่า ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่มีความสำคัญ เป็นภาษาสากลที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการที่จะสร้างพื้นฐานที่ดีในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและพัฒนาคุณภาพของนักเรียนที่พึงรู้และปฏิบัติได้ตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรและจุดหมายปลายทางของการเรียนการสอน

ภาษาอังกฤษ คือ ให้ผู้เรียนมีความสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้ ซึ่งสอดคล้องกับสุมิตรา อังวัฒนกุล (2540, น. 34) ได้กล่าวว่า การเรียนการสอนที่ดีต้องเป็นการมุ่งเน้นการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนสื่อสารได้ มีขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร คือ ขั้นการนำเสนอเนื้อหา (Presentation) ขั้นการฝึกภาษา (Practice) และการใช้ภาษา(Production) โดยสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริงตามสถานการณ์ต่างๆในชีวิตประจำวันซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2546, น. 3) ที่ได้ระบุว่าความสามารถในการสื่อสารภาษาต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ไม่ใช่เพียงแต่การจดจำคำศัพท์และรูปประโยคของภาษา แต่ผู้เรียนจะต้องสามารถใช้ภาษาอย่างได้คล่องแคล่ว สอดคล้องกับ สมยศ แม่นแย้ม (2545, น. 26) ได้กล่าวว่า การเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น เป็นการสอนที่เน้นการใช้ภาษาของผู้เรียนเป็นหลัก ซึ่งต้องอาศัยหลักการของภาษาศาสตร์ทางสังคมประกอบด้วยเนื่อบริบท ภาษาและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันในแต่ละชุมชนอาจมีการใช้ภาษาที่แตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อม

อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าในปัจจุบันจะมีการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยกระบวนการยกระดับและปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งได้มีการนำมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามกรอบอ้างอิงของสหภาพยุโรป (CEFR) ซึ่งเป็นกรอบมาตรฐานการประเมินความสามารถทางภาษาอังกฤษที่มีการปรับปรุงเนื้อหาให้เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทยหรือที่เรียกว่า CEFR-TH ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาศึกษา 6 จะต้องมีความสามารถเป้าหมายทางภาษาขั้นพื้นฐานตามระดับความสามารถทางภาษาตามกรอบ CEFR อยู่ในระดับ A1 ซึ่งหมายถึงตัวชี้วัดความสำเร็จ คือ ผู้เรียนสามารถใช้และเข้าใจประโยคง่ายๆในชีวิตประจำวัน สามารถแนะนำตนเอง ผู้อื่นและตั้งคำถามที่เกี่ยวกับบุคคลอื่นได้ รวมทั้งสามารถเข้าใจบทสนทนาเมื่อคู่สนทนาพูดช้าและชัดเจน (วีร์ ระวัง, 2553, น.85)

แต่เมื่อพิจารณาจากผลการประเมินการเรียนรู้ด้านภาษาอังกฤษเฉลี่ยของนักเรียนไทยกลับพบว่าอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ ดังเห็นได้จากผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Test) หรือ O-NET พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2559 ระดับประเทศ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละอยู่ที่ 34.59 ระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละอยู่ที่ 41.78 และระดับโรงเรียนบ้านตาเดียว จังหวัดจันทบุรี มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละอยู่ที่ 25.42 ซึ่งต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศและระดับเขตพื้นที่การศึกษา(สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1, 2560 , น. 27) ทั้งนี้มีสาเหตุมาจากนักเรียนขาดความเข้าใจทักษะเบื้องต้นด้านทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนทางภาษาอังกฤษ ขาดแรงจูงใจและแรงกระตุ้นในการเรียนภาษา เนื้อหาบทเรียนอาจยากเกินไปหรือเป็นเรื่องไกลตัวสำหรับผู้เรียน

ดังนั้น การเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสารจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นในการเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพราะทักษะการสื่อสารเป็นทักษะที่ต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้หลากหลายด้านเข้าด้วยกัน ซึ่งได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่านและทักษะการเขียน เป็นการเรียนการสอนที่เน้นความต้องการใช้ภาษาของผู้เรียนและมีการเชื่อมโยงภาษาในห้องเรียนกับนอกห้องเรียน มีกระบวนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ความสามารถในการสื่อสารอย่างแท้จริง ดังนั้นกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเน้นการใช้กิจกรรมเป็นคู่และกิจกรรมกลุ่ม การแสดงตามบทบาทและกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จะเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอีกด้วย (สันทนา สุธาธารัตน์, 2557 , น. 70)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 มาตรา 27 วรรค 2 ได้กำหนดให้สถานศึกษาใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองดีของชาติดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ

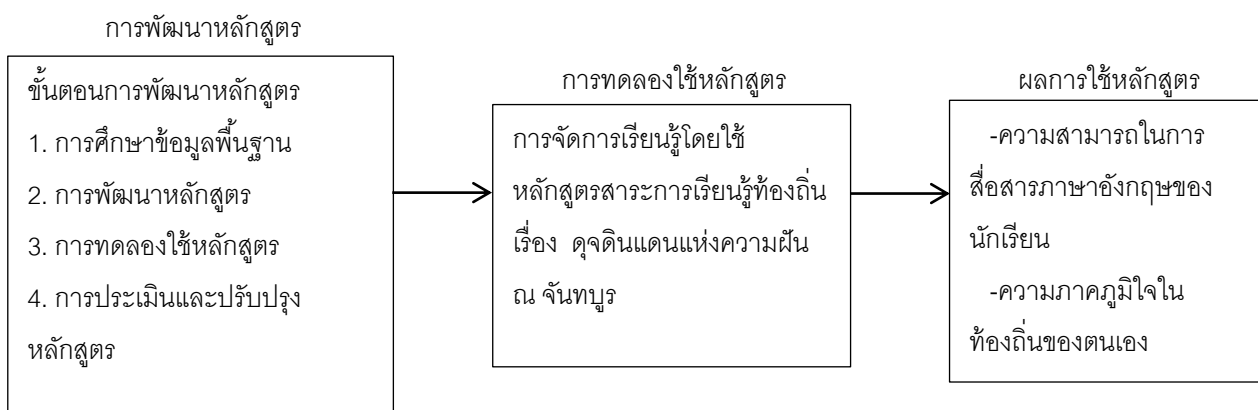
ของคนตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ โดยให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องสภาพในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม ดังนั้น การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ที่สอดคล้องกับสภาพของบริบทสถานศึกษาจึงมีความจำเป็น เพราะผู้เรียนรู้เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นของตนเองเพิ่มเติมจากเนื้อหาสาระในหลักสูตรแกนกลาง ทั้งนี้จะทำให้นักเรียนสามารถปรับสภาพให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตในท้องถิ่นของตน โดยนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปพัฒนาท้องถิ่น อีกทั้งสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุขรวมทั้งเกิดความรู้สึกรัก เกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเองและรู้สึกภูมิใจชอบในการมีส่วนร่วมเพื่ออนุรักษ์ และพัฒนาท้องถิ่นของตน (สมนัท ธาตุทอง, 2550 ,น. 150-151)

จากการศึกษารูปแบบการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน การพัฒนาหลักสูตร การทดลองใช้หลักสูตร การประเมินและปรับปรุงหลักสูตร (ชวลิต ชูกำแหง, 2559, น. 46-47) และแนวทางการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและบริบทโดยรอบชุมชนรวมถึงสภาพแวดล้อม โรงเรียนบ้านตาเดียว ซึ่งตั้งอยู่ในจังหวัดจันทบุรี เป็นจังหวัดทางชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก เป็นพื้นที่อันอุดมสมบูรณ์ด้วยดิน ฟ้า อีกทั้งมีสถานที่ท่องเที่ยวมากมายที่น่าสนใจมากมาย รวมถึงการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติตามภูมิประเทศของพื้นที่ที่หลากหลาย(การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2555 , น. 105) พบว่า กระบวนการดังกล่าวจะสามารถพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาและพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนได้ อีกทั้งช่วยให้นักเรียนมีความภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเอง ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจในพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ดุจดินแดนแห่งความฝัน ณ จันทบุรี จากเรื่องในท้องถิ่นจังหวัดจันทบุรี เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านตาเดียว จังหวัดจันทบุรี

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ดุจดินแดนแห่งความฝัน ณ จันทบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านตาเดียว จังหวัดจันทบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านตาเดียว จังหวัดจันทบุรี
3. เพื่อศึกษาความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านตาเดียว จังหวัดจันทบุรี

กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านตาเดียว จังหวัดจันทบุรี หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่อง ดุจดินแดนแห่งความฝัน ณ จันทบูร

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรกลุ่มและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 5 อำเภอท่าใหม่ (เบญจไตรภาคี) จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 8 ห้องเรียน จำนวน 86 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านตาเดียว จังหวัดจันทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1 ห้องเรียน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 24 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นท้องถิ่นเรื่อง ดุจดินแดนแห่งความฝัน ณ จันทบูร ด้วยรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนและความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง
2. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่อง ดุจดินแดนแห่งความฝัน ณ จันทบูร และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร จำนวน 12 แผนการจัดการเรียนรู้ ใช้เวลาในการสอน 14 ชั่วโมง
3. ทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษนับเดียวกันกับการทดสอบก่อนเรียน จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง
4. นักเรียนทำแบบประเมินความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง จำนวน 20 ข้อ
5. นำคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน คะแนนระดับความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเองของนักเรียน มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน โดยใช้ 1) แบบสอบถามสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ 2) แบบสอบถามสำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ประชาชนชาวบ้าน คณะกรรมการสถานศึกษาและที่ปรึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน
2. พัฒนาหลักสูตร โดยพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่อง ดุจดินแดนแห่งความฝัน ณ จันทบูร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านตาเดียว ซึ่งได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรและตามขั้นตอนการดำเนินการ คือ

1) การพัฒนาหลักสูตรฉบับร่าง 2) การประเมินหลักสูตรฉบับร่าง 3) การปรับปรุงหลักสูตรฉบับร่าง ผลการพิจารณาความเหมาะสมของหลักสูตร จากการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า หลักสูตรมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.98, SD = 0.08$)

3. ทดลองใช้หลักสูตร โดยใช้เครื่องมือต่อไปนี้

1) แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ดุจดินแดนแห่งความฝัน ณ จันทบุรี จำนวน 12 แผน โดยให้รูปแบบการตามขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร 3 ขั้นตอน คือ 1) ชี้นำเสนอเนื้อหา (Presentation) 2) ชี้นำปฏิบัติ (Practice) และ 3) ชี้นำการใช้ภาษา (Production) ผลพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้จากการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.98, SD = 0.10$)

2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ แบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) ที่ 0.60-1.00 แบบทดสอบมีค่าความยากง่าย (p) อยู่ที่ระดับ 0.24-0.76 และ ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ที่ระดับ 0.24 - 0.59 มีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้วิธีของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (KR-20) เท่ากับ 0.80

3) แบบประเมินความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง เป็นข้อคำถามแบบประเมินค่า 5 ระดับ 5 ด้าน โดยวิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสม ผลพิจารณาความเหมาะสมจากการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า แบบประเมินความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63, SD = 0.13$)

4. ประเมินและปรับปรุงหลักสูตร โดยประเมินผลจากคะแนนความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษและความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านตาเดียว จังหวัดจันทบุรี

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาผลการพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ดุจดินแดนแห่งความฝัน ณ จันทบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านตาเดียว จังหวัดจันทบุรี สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านตาเดียว จังหวัดจันทบุรี สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า t-test (dependent)

3. การศึกษาผลการประเมินความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนด้วยหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ดุจดินแดนแห่งความฝัน ณ จันทบุรี สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการประเมินคุณภาพของหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ดุจดินแดนแห่งความฝัน ณ จันทบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านตาเดียว จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวม พบว่า หลักสูตรมีระดับความเหมาะสมอยู่ที่ ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.98, SD = 0.08$) มีรายละเอียดสรุปพอสังเขป ได้ดังนี้

ความเป็นมา

หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ดุจดินแดนแห่งความฝัน ณ จันทบุรี เป็นหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวิถีชีวิตและสภาพแวดล้อมที่เป็นจริง ตามที่สถานศึกษาซึ่งมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรท้องถิ่น จากหลักสูตรแกนกลาง

การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยวิเคราะห์สิ่งที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน ครอบครัว สังคมและประเทศชาติ โดยให้สถานศึกษาร่วมมือกับท้องถิ่นในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อที่จะพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้เป็นคนดี มีปัญญา และมีความสุข สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขบนพื้นฐานของความเป็นไทย และความเป็นสากล โดยมี มาตรฐานความรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดเป็นสิ่งที่ผู้เรียนต้องรู้และพึงปฏิบัติได้ไปจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาท้องถิ่นให้สอดคล้องและตรงตามสภาพความต้องการของชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม ประเทศชาติและพลโลก

ดังนั้น การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ดุจดินแดนแห่งความฝัน ณ จันทบุรี มีความจำเป็นเพราะเป็นการจัดการศึกษามุ่งเน้นการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียน ทั้งนี้เป็นการบูรณาการให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ตระหนัก วิเคราะห์ สังเคราะห์ หวงแหนยอมรับในสิ่งที่มีคุณค่ามีประโยชน์ในท้องถิ่น อันจะนำไปสู่การประพฤติปฏิบัติตนที่ดีในฐานะสมาชิกของท้องถิ่น

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากการสอบถามผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียน รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญและเป็นไปตามความต้องการของผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น พร้อมทั้งได้พิจารณาถึงสภาพแวดล้อม บริบทและแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับการพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นแล้ว หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ดุจดินแดนแห่งความฝัน ณ จันทบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านตาเดียว จังหวัดจันทบุรี มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้และฝึกฝนด้านทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 รักและเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเองอย่างแท้จริง

หลักการ

- 1) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่ให้สังคมและท้องถิ่นเข้ามาส่วนรวมในการจัดการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นอย่างแท้จริง
- 2) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัด การเรียนการสอน
- 3) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง
- 4) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและพัฒนาทักษะทางภาษาเพื่อการสื่อสารทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่านและทักษะการเขียน

จุดมุ่งหมาย

- 1) เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องดุจดินแดนแห่งความฝัน ณ จันทบุรี โดยบูรณาการทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง
- 2) เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถด้านทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษจากเรื่องในท้องถิ่นในสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่อง ดุจดินแดนแห่งความฝัน ณ จันทบุรี
- 3) เพื่อให้ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเองผ่านการบูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษจากเรื่องราวในท้องถิ่น
- 4) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ด้านทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพการดำรงชีวิตในชีวิตประจำวันและชุมชนได้อย่างมีความสุข

โครงสร้างสาระการเรียนรู้และอัตราเวลาเรียน

ที่	สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ดุจดินแดนแห่งความฝัน ณ จันทบุรี	เวลา/ชั่วโมง
1	รู้จักจันทบุรี (Chanthaburi)	2
2	สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช (King Taksin The Great)	1
3	รอยพระพุทธรูปเขาชีชมภู (Buddha's Footprint Khao Kitchakut)	1
4	วัดเขาสุกิม (Kao Sukim Temple)	1
5	ศูนย์การพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (Khung Kraben Bay)	1
6	อาสนวิหารพระนางมา리아ปฏิสนธินิรมล (The Cathedral of The Immaculate Conception)	1
7	อาหารพื้นบ้าน (Local Food) : หมูชะมวง Moo Cha Maung	2
8	หาดเจ้าหลาว (Chao Lao Beach)	1
9	ดินแดนแห่งผลไม้ (Land of Fruits)	1
10	อัญมณีจันท (Chanthaburi Gems)	1
11	อุทยานแห่งชาติน้ำตกพลิว (Phlio Waterfall National Park)	1
12	ฉันรักเมืองจันท (I love Chanthaboon)	1
	รวม	14

คำอธิบายรายวิชา

หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ดุจดินแดนแห่งความฝัน ณ จันทบุรี (Chanthaboon Dreamland) เป็นการศึกษาเรื่องราวในท้องถิ่น 12 เรื่องในจังหวัดจันทบุรี ผ่านกระบวนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารทั้ง 3 ขั้นตอน คือ ขั้นการนำเสนอ (Present) ขั้นการฝึกภาษา (Practice) และขั้นการใช้ภาษา (Production) ซึ่งกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นสำคัญและได้ฝึกเรียนรู้การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารจากเรื่องในท้องถิ่นของตนเองผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ทางภาษาที่หลากหลาย ได้แก่ การเล่นเกม การร้องเพลง การฝึกบทบาทสมมติ เป็นต้น ผู้ฝึกให้นักเรียนได้ฝึกเรียนรู้คำศัพท์ ฝึกพูดบทสนทนา ฝึกการเขียนเรื่องราวสั้นๆ เพื่อบอกข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องราวต่างๆ ในท้องถิ่นของจังหวัดจันทบุรีเพื่อให้ นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการสื่อสารในการแนะนำข้อมูลหรือสถานที่ท่องเที่ยวในชีวิตประจำวันได้ ผ่านทักษะการ ฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ทั้งนี้การศึกษาเรื่องราวในท้องถิ่นจังหวัดเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่นจังหวัดจันทบุรี

ผลการเรียนรู้

- 1) ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องดุจดินแดนแห่งความฝัน ณ จันทบุรี โดยบูรณาการทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม
- 2) ผู้เรียนสามารถฟัง พูด อ่านและเขียนเรื่องในท้องถิ่นในสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่อง ดุจดินแดนแห่งความฝัน ณ จันทบุรีได้
- 3) ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเองผ่านการบูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
- 4) ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้และทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพการ ดำรงชีวิตในชีวิตประจำวันและชุมชนได้อย่างมีความสุข

กระบวนการจัดการเรียนรู้

- 1) จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นฝึกให้นักเรียนฝึกทักษะภาษาอังกฤษด้วยวิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยมีขั้นตอน 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนนำเสนอ (Presentation) ขั้นตอนฝึกภาษา (Practice) และขั้นตอนใช้ภาษา (Production) ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถด้านภาษาทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่านและทักษะการเขียน มุ่งเน้นให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคุณภาพตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- 2) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 3) จัดการเรียนรู้เพื่อมุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง
- 4) จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และปฏิบัติจริง เน้นการเรียนรู้จากสถานที่ท่องเที่ยว วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมในท้องถิ่นของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้จากสื่อที่เป็นของจริง
- 5) จัดการเรียนรู้โดยฝึกให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
- 6) จัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่จากเรื่องในท้องถิ่นและดำเนินการเรียนการสอนอย่างมีความสุข

การวัดและประเมินผล

ที่	วิธีการ	เครื่องมือวัดและประเมินผล
1	การสังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน
2	การประเมินผลงาน	ใบงาน/ ชิ้นงาน
3	การประเมินความภาคภูมิใจในท้องถิ่น	แบบบันทึกความภาคภูมิใจในท้องถิ่นและแบบวัดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น
4	การทดสอบ	แบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านตาเดียว จังหวัดจันทบุรี

ตารางที่ 1 : ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านตาเดียว จังหวัดจันทบุรี

ผลการทดสอบ	n	$\bar{X}$	SD	df	t	P
หลังเรียน	24	18.79	2.72	23	15.12*	.00
ก่อนเรียน	24	10.13	1.70			

*p < .05

จากตารางที่ 1 พบว่า ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านตาเดียว จังหวัดจันทบุรี มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การศึกษาผลการประเมินความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนด้วยหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ดุจดินแดนแห่งความฝัน ณ จันทบูร

ตารางที่ 2 : ผลการประเมินความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยหลักสูตร
สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ดุจดินแดนแห่งความฝัน ณ จันทบุรี

ด้าน ที่	รายการ	ค่า เฉลี่ย	SD	ผลการ ประเมิน
1	การเห็นความสำคัญของการเรียนเรื่องในท้องถิ่นจังหวัดจันทบุรี	4.92	0.27	มากที่สุด
2	ความสามารถในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารจากเรื่องท้องถิ่นจังหวัดจันทบุรี	4.95	0.18	มากที่สุด
3	การนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาท้องถิ่นจังหวัดจันทบุรี	4.90	0.11	มากที่สุด
4	การนำเสนอเรื่องราวในท้องถิ่นให้กับนักท่องเที่ยว	4.90	0.07	มากที่สุด
5	การตระหนักถึงคุณค่าและการรักษาความเป็นท้องถิ่นจังหวัดจันทบุรี	4.91	0.23	มากที่สุด
	เฉลี่ย	4.92	0.18	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการประเมินความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของผู้เรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรสาระการเรียนรู้
ท้องถิ่น เรื่อง ดุจดินแดนแห่งความฝัน ณ จันทบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนมีความภาคภูมิใจใน
ท้องถิ่นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.92, SD = 0.18$)

อภิปรายผล

1. การพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ดุจดินแดนแห่งความฝัน ณ จันทบุรี เพื่อพัฒนาความสามารถ
ในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านตาเดียว มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรตามขั้นตอนและกระบวนการอย่างมีระบบโดย ศึกษาข้อมูล
พื้นฐานได้ข้อมูลจากการใช้แบบสอบถาม 2 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1 แบบสอบถามสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับ
ความต้องการพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร และ ฉบับที่ 2 แบบสอบถามสำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตร
สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
(ภาษาอังกฤษ) ประชาชนชาวบ้าน คณะกรรมการสถานศึกษาและที่ปรึกษาคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน
พบว่า การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเป็นสิ่งสำคัญในขั้นตอนแรก ทั้งนี้เพราะการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในแต่ละท้องถิ่น มีบริบทที่
แตกต่างกัน ต้องนำเอาข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียน ครู ผู้อำนวยการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านการ
จัดการศึกษาในท้องถิ่นนั้นๆ มารวบรวม วิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อกำหนดออกมาเป็นเนื้อหา องค์ประกอบของหลักสูตร
ดังที่ สุนีย์ ภูพันธ์ (2546, น. 26) กล่าวว่า ข้อมูลพื้นฐานเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญ ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ที่ทำหน้าที่
ด้านการพัฒนาหลักสูตรจะต้องศึกษา วิเคราะห์ และกำหนดองค์ประกอบในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ดังนั้น
จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องดุจดินแดนแห่งความฝัน ณ จันทบุรี
เพื่อพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านตาเดียว จังหวัด
จันทบุรี จึงสรุปได้ว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
(ภาษาอังกฤษ) ประชาชนชาวบ้าน คณะกรรมการสถานศึกษาและที่ปรึกษาคณะกรรมการสถานศึกษารวมถึงผู้ปกครอง
นักเรียน โรงเรียนบ้านตาเดียว จังหวัดจันทบุรี มีความต้องการที่จะนำเอารวบรวมในท้องถิ่นของจังหวัดจันทบุรี ซึ่งเป็น
เรื่องราวเกี่ยวกับ สถานที่ท่องเที่ยว วัฒนธรรมประเพณีที่สำคัญและมีคุณค่าของจังหวัดจันทบุรี มาถ่ายทอดให้กับผู้เรียนผ่าน
รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีระพงษ์ ดำรงชัย (2552, น. 64)

ได้กล่าวว่า “การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นนั้น เรื่องราวที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน จะต้องมาจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน โดยจะต้องเปิดโอกาสให้นักเรียน ครูในสถานศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา ประชาชน ท้องถิ่น และชุมชนเข้ามามีบทบาทในการศึกษาความต้องการ รวมถึงหัวข้อเรื่องจะนำมาเป็นสาระในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเนื้อหาจะต้องมาจากความต้องการของท้องถิ่นอย่างแท้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนิษฐา เชื้อแก้ว (2552, น. 74) ได้วิจัยพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นแบบบูรณาการ โดยมีขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร 4 ขั้นตอน คือ การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน การสร้างหลักสูตร การทดลองใช้หลักสูตร การประเมินและการปรับปรุงหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า ได้หลักสูตรท้องถิ่นแบบบูรณาการที่มีระดับความเหมาะสมมาก หลักสูตรมีองค์ประกอบครบถ้วน มีความสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นและมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้

ผลการพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ดุจดินแดนแห่งความฝัน ณ จันทบุรี ตรงตามความสอดคล้องกับปัญหาของการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของสถานศึกษาและตรงตามความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นอย่างแท้จริง ซึ่งหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นฉบับนี้มีเนื้อหาสาระที่กำหนดจากเรื่องในท้องถิ่นจังหวัดจันทบุรี จากการศึกษาความต้องการของชุมชน ท้องถิ่นและบริบทของสถานศึกษา จำนวน 14 ชั่วโมง รวม 12 แผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ 1) รู้จักจันทบุรี (Chanthaburi) 2) สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช (King Taksin the Great) 3) รอยพระพุทธรูปเขาศิขณภูมิ (Buddha's Footprint Khao Kitchakut) 4) วัดเขาสุกิม (Kao Sukim Temple) 5) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (Khung Kraben Bay) 6) อาสนวิหารพระนางมารีอาปฏิสนธิธรรม (The Cathedral of the Immaculate Conception) 7) อาหารพื้นบ้าน (Local Food) : หมูชะมวง (Moo Cha Muang) 8) หาดเจ้าหลาว (Chao Lao Beach) 9) ดินแดนแห่งผลไม้ (Land of Fruits) 10) อัญมณีจันท (Chanthaburi Gems) 11) อุทยานแห่งชาติน้ำตกพลิ้ว (Philo Waterfall National Park) และ 12) ฉันรักเมืองจันท (I Love Chanthaboon)

ดังนั้น การพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 จึงเป็นหลักสูตรความสอดคล้อง ตอบสนองกับความต้องการของท้องถิ่น มีองค์ประกอบครบถ้วน ได้แก่ บทนำ ,หลักการ, จุดมุ่งหมาย, โครงสร้างรายวิชา/อัตราเวลาเรียน, คำอธิบายรายวิชา, กระบวนการจัดการเรียนรู้, สื่อ/แหล่งเรียนรู้, และการวัด/ประเมินผลซึ่งทำให้สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรตามรูปแบบของทาบา (Hilda Taba, 1996, pp. 422-425) ซึ่งมีขั้นตอนในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรตามลำดับขั้นตอน คือ วิเคราะห์สภาพปัญหา สำรวจความต้องการและความจำเป็นต่าง ๆ ของสังคม กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การเลือกเนื้อหาสาระ การจัดรวบรวมเนื้อหาสาระ การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ การประเมินผลของหลักสูตร อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ผิพรรณ วิสุวรรณ (2553, น. 142) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น จะต้องเป็นการพัฒนาหลักสูตรที่มาจากความต้องการของชุมชนและผู้เรียน โดยจะต้องนำแนวคิดหรือกระบวนการเรียนการสอนที่สามารถพัฒนาผู้เรียนตามสภาพและความเป็นจริงของท้องถิ่นได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จตุพร จันทรเรือง (2549, น. 135) ที่ว่า ในการพัฒนาหลักสูตร มีความจำเป็นต้องประเมินสภาพพื้นฐานหลากหลายด้าน รวมถึงทางด้านสภาพเศรษฐกิจ สังคม วิถีชีวิต ทั้งนี้เพื่อให้ได้เนื้อหาวิชาที่เหมาะสมและได้ข้อมูลที่เป็นจริงมาประกอบ การตัดสินใจกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตรลดา เกิดเรือง (2548, น. 139) ที่ระบุไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตรนั้น จะต้องประกอบไปด้วย หลักสูตร หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา ขอบข่ายเนื้อหาสาระ เวลาเรียน กิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน สื่อ/แหล่งเรียนรู้ หน่วยงานเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้และการวัดและการประเมินผล

2. ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านตาเดียว หลังเรียนด้วยหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ดุจดินแดนแห่งความฝัน ณ จันทบุรี สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

.05 ทั้งนี้เป็นเพราะได้ออกแบบเป็นกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ 12 แผนนำทางในการจัดการเรียนรู้ โดยมีขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารที่สำคัญ 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นการนำเสนอเนื้อหา (Presentation) ขั้นการฝึกภาษา (Practice) และ ขั้นการใช้ภาษา (Production) ผ่านกระบวนการฝึกทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน ทั้งนี้หลักสูตรได้ออกออกแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมทางภาษาและสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย สอดคล้องแนวคิดของสูมิตรา อังวัฒน์กุล (2540, น. 112-115) และลิตเติลวูด (Littlewood W, 1990, pp. 20-21) ที่กล่าวไว้ว่า ขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนสำคัญ คือ ขั้นนำเสนอเนื้อหา (Presentation) เป็นการฝึกให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายและวิธีการฝึกที่เหมาะสม ขั้นการฝึก (Practice) เป็นขั้นตอนการฝึกเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกภาษาที่ได้เรียนรู้ใหม่ และขั้นการใช้ภาษา (Production) เป็นการฝึกใช้ภาษาในห้องเรียนเพื่อเชื่อมโยงกับการใช้จริงนอกห้องเรียน อีกทั้ง ฮาเมอร์ (Harmer Jeremy, 1993, p. 86) และซาวิญอง (Savignon, 1997, p.32) ได้กล่าวว่า การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจะต้องมุ่งเน้นให้ผู้เรียนต้องการสื่อสารด้วยบรรยากาศที่สนุกสนาน น่าสนใจ กระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาที่เรียนมาได้หลากหลาย อีกทั้งผู้สอนต้องเลือกกิจกรรมให้เหมาะสมกับเนื้อหาและช่วงวัยของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับพรสวรรค์ สืบป้อ (2553, น. 22) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารว่า การสอนภาษาตามกระบวนการตามความคิดของผู้เรียน โดยเริ่มจากการฟัง การพูด การอ่าน ผู้เรียนเขียนเป็นการสอนภาษาที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะภาษาการใช้ภาษาทุกทักษะให้สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งผลของการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของปัทมา วาสสามัคคี (2557, น. 66) ที่ได้ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารโดยใช้ตำนานและนิทานพื้นบ้านกับการสอนแบบปกติ ผลของการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารโดยใช้ตำนานและนิทานพื้นบ้านมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านตาเลียวที่เรียนด้วยหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ดุจดินแดนแห่งความฝัน ณ จันทบูร อยู่ในระดับมากที่สุด

เนื่องจากเนื้อหาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เป็นเรื่องราวนักเรียนมีความคุ้นเคยในชีวิตประจำวันอยู่แล้ว สอดคล้องกับแนวคิดของโป๊ป (Pope, 1988, p. 35) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ความภาคภูมิใจในตนเอง เป็นความรู้สึกที่ประเมินตนเองตามที่ตนเองรู้สึกและอุดมคติของตนเอง จึงเกี่ยวกับภาพพจน์ของตนเองรวมถึงความสามารถด้านต่าง ๆ ของตนเอง หากตนเองได้ตามที่ตนรับรู้และตนเองในอุดมคติผสมผสานกันอย่างดีแล้วจะส่งผลให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุพรรณณี พรหมศิริ (2551, น. 115) ที่ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี : กรณีศึกษาพัฒนาความรู้ความเข้าใจและทักษะการผลิตชิ้นงานศิลปะพื้นบ้านด้วยใบจาก ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนจะเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเองและท้องถิ่นของตน จากการผลิตชิ้นงานของตนเองโดยเฉพะอย่างยิ่งผลงานหรือชิ้นงานจากรายในท้องถิ่นและความพยายามของตนเอง

การพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ดุจดินแดนแห่งความฝัน ณ จันทบูร เป็นหลักสูตรที่สามารถพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษและส่งเสริมความรัก ความภาคภูมิใจ ในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านตาเลียว จังหวัดจันทบุรี ซึ่งถือว่าเป็นรูปแบบและกระบวนการที่เหมาะสมในบริบทและการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ก่อนนำหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นไปใช้ ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับบริบทของท้องถิ่นและหลักสูตรสถานศึกษานั้น ๆ ทั้งนี้หลักสูตรท้องถิ่นอาจมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงทั้งเรื่องเนื้อหา กิจกรรม ระยะเวลาและช่วงเวลาในการทดลองใช้หลักสูตร ความพร้อมและช่วงวัยของผู้เรียนได้ตามความเหมาะสมและสภาพบริบทของแต่ละท้องถิ่น
2. หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ดุจดินแดนแห่งความฝัน ณ จันทบุรี เพื่อพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านตาเดียว เป็นหลักสูตรที่มีสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องในท้องถิ่นของจังหวัดจันทบุรี ซึ่งมีความสอดคล้องและตรงตามความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน จึงมีความเหมาะสมที่จะนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ของจังหวัดจันทบุรี และสามารถนำสาระการเรียนรู้ หัวเรื่อง กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในหลักสูตรไปปรับเวลาให้มีเวลาเพิ่มมากขึ้นในแต่ละแผนการจัดการจัดการเรียนรู้และสามารถปรับใช้ในในระดับชั้นเรียนที่สูงกว่าได้ โดยใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ดุจดินแดนแห่งความฝัน ณ จันทบุรี เป็นพื้นฐานในการเชื่อมโยงและพัฒนาไปสู่เรื่องใหม่ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกิดกระบวนการเรียนรู้ทางภาษา ทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารมากยิ่งขึ้น
3. ครูควรจัดเตรียมสื่อและแหล่งการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาและช่วงวัย เช่น บัตรคำศัพท์ แถบประโยค รูปภาพที่มีสีสันสวยงาม ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติ โดยมีแผนการจัดการเรียนรู้เป็นแนวทาง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับ การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ นอกจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ รายวิชาภาษาอังกฤษ ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง โดยใช้การวิจัยด้านการปฏิบัติการ เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนร่วมที่ทราบและมีความรู้ ความสามารถ รวมถึงประชาชนชาวบ้านได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและนำเสนอแนวทางข้อเสนอแนะในข้อมูลหรือเรื่องราวที่ถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น
2. จากผลการวิจัยความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ เมื่อพิจารณาจากในรายด้าน พบว่า ทักษะการฟังและการพูด มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรวิจัยและศึกษาแนวทางการสอนภาษาเกี่ยวกับกระบวนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารโดยเน้นทักษะการฟังและการพูดควบคู่กัน เช่น ชุดฝึกกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดหรือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยรูปแบบ วิธีการสอนที่พัฒนาทักษะการฟังและการพูด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2555). *สีสันตะวันออก*. กรุงเทพฯ.
- ชินษุสา เชื้อแก้ว. (2552). *การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นแบบบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง ป่าชายเลน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดชลบุรี*. (ปริญญาานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- สมนัท ธาตุทอง. (2550). *การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น*. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.

- จตุพร จันทร์เรือง. (2549). *การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเรื่อง เพลงบอก เพลงพื้นบ้านภาคใต้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. (ปริญญาานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- จิตรลดา เกิดเรือง. (2548). *การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง ประเพณีและพิธีกรรมไทยทรงดำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี*. (ปริญญาานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- ชวลิต ชูกำแพง. (2559). *การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร แนวคิดและกระบวนการ*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธีระพงษ์ ดำรงไชย. (2552). *การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. (ปริญญาานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ปัทมา วาสสามัคคี. (2557). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารโดยใช้ตำนานและนิทานพื้นบ้านกับการสอนแบบปกติ*. วารสารวิจัยทางการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ปีที่ 9 (ฉบับที่ 1), 66-69.
- ผิวพรรณ วีสุวรรณ. (2553). *การพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การวาดภาพศิลปะไทยโดยใช้ตัวหนังสือสูง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4*. (ปริญญาานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- พรสวรรค์ สีป้อ. (2550). *สุดยอดวิธีการสอนภาษาอังกฤษ นำไปสู่การจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- วีร์ ระวัง. (2558). *ศาสตร์การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร*. นนทบุรี: ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.
- สมยศ เม่นแย้ม. (2543). *ครูไทยสอนภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ: เคล็ดไทย.
- สันทนา สุธาดำรงค์. (2557). *ทฤษฎีการสอนภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. (2560). *รายงานผลการดำเนินการงานการสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2559*. จันทบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *นโยบายสู่การปฏิบัติ: นายกรัฐมนตรีพบ เพื่อนครู*. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- สุนีย์ ภูพันธ์. (2546). *แนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร*. เชียงใหม่: แสงศิลป์.
- สุพรรณิ พรหมศิริ. (2552). *การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี: กรณีศึกษา การพัฒนาความรู้ความเข้าใจและทักษะการผลิตชิ้นงานศิลปะพื้นบ้านด้วยใบจาก*. (ปริญญาานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- สุมิตรา อังวัฒน์กุล. (2540). *วิธีการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Littlewood W. (1990). *Communicative Language Teaching*. 18th ed. Cambridge: Cambridge University Press.
- Harmer Jeremy. (1993). *Teaching and Learning Grammar*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Pope, J.W. (1988). *Self-esteem with children and adolescent*. New York: Pergamon Press.
- Savignon, S. (1997). *Communicative Competence: Theory and Classroom Practice*. New York. McGrawHill.
- Taba, H. (1962). *Curriculum Development Theory and Practice*. New York: Harcourt Brace & World, INC.